

PROTOKÓŁ

z posiedzenia **Jury 3. Konkursu Literackiego**

„PIĘKNO MAŁOPOLSKI – SŁOWEM OPISANE”

pod Honorowym Patronatem

Marszałka Województwa Małopolskiego Witolda Kozłowskiego,

zorganizowanego

przez Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu.

Jury w składzie:

Wojciech Kudyba – poeta, prozaik, krytyk, historyk literatury – przewodniczący Jury,

Barbara Paluchowa – poetka, dziennikarka, malarka, animatorka kultury

Andrzej Zarych – filolog, dziennikarz, Dyrektor MCK SOKÓŁ w Nowym Sączu,

Monika Kurzeja – dialektolog, dokumentalistka niematerialnego dziedzictwa kulturowego Małopolski w MCK SOKÓŁ w Nowym Sączu

i **Janusz Michalik** – poeta, animator kultury i teatru w MCK SOKÓŁ w Nowym Sączu – sekretarz Jury, po przeczytaniu, dogłębnej indywidualnej analizie i ocenie wszystkich nadesłanych na Konkurs przez **182 autorów – 284 utworów, w tym: 178 wierszy i 106 form prozatorskich**, a następnie po posiedzeniu i dyskusji w dniu 5 maja 2023 r., postanowiło przyznać następujące nagrody i wyróżnienia w dwóch kategoriach – poezji i prozy oraz trzech grupach wiekowych, a także oddzielnie dla utworów napisanych gwarą i językiem literackim:

GWARA

w KATEGORII POEZJI

I grupa wiekowa – do 12 lat:

WYRÓŻNIENIE

- **Karolina JODŁOWSKA** ze Szkoły Podstawowej im. św. Ojca Stanisława Papczyńskiego w Podegrodziu – godło „Karola” – za wiersz „Podegrodzka wioska”;

II grupa wiekowa – od 13 do 17 lat:

WYRÓŻNIENIE

- **Maria GUT-MISIAGA** z Zakopanego – bez godła – za wiersze: „Słonecko” i „Starodowne casy”;

III grupa wiekowa – od 18 lat:

I NAGRODA w wysokości 650 zł

- **Zbigniew TLAŁKA** z Jabłonki – godło „RONWID” – za wiersze: „Ginencymu światu”, „Wandrówka” i „Filozofia po orawsku”;

II NAGRODA w wysokości 400 zł

- Anna PILISZEWSKA z Wieliczki – godło „SFINKS” – za wiersze: „Lament żonkosia”, „Mikrus” i „Krakowiaczek jeden”;

III NAGRODA w wysokości 300 zł

- Jolanta KOWALCZYK-KRUPA ze Spytkowic – godło „Filomena 83” – za wiersze: „Staro chałpa babcyzna” i „Oda do kwaśnicy”;

WYRÓŻNIENIA w wysokości 120 zł każde

- Krzysztof KUNICKI z Gminnego Ośrodka Kultury, Sportu i Turystyki w Łukowicy – godło „KITEK” – za wiersze: „Palmowo Niedziela”, „Łodpust” i „Młoja ukłochono”,

- Stanisława NOWOROLNIK z Tylmanowej – godło „CEPERKA Z GÓR” – za wiersz „Śpiywka ło Ludwiku Młynarczyku”.

w KATEGORII PROZY

II grupa wiekowa – od 13 do 17 lat:

I NAGRODA

- Andrzej STĘKAŁA z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Nowym Targu – godło „JAWOR” – za utwór pt. „Juhaskiy zyciy Jyndrka Fajkowskiego”;

II NAGRODA

-Piotr NOWAK z Zespołu Szkół Technicznych i Placówek im. Stanisława Staszica w Nowym Targu – godło „NIEDŹWIEDŹ 06” – za utwór pt. „O kopaniu rzepy”;

III NAGRODY i WYRÓŻNIENI nie przyznano;

III grupa wiekowa – od 18 lat

I NAGRODA w wysokości 650 zł

- Zbigniew TLAŁKA z Jabłonki – godło „RONWID” – za utwór pt. „Jak poznołek nolepsego chłopa”;

II NAGRODA w wysokości 400 zł

- Małgorzata SZUTKOWSKA z Gorlic – godło „K5500” – za utwór pt. „Na Zodzielu”;

III NAGRODA w wysokości 300 zł

- Maria WANICZEK z Niedzicy – godło „MARTA” – za utwór pt. „Nojpiykniejse miejsce”;

WYRÓŻNIENIA w wysokości 120 zł każde

- Klaudia GAWRONEK z Kasinki Małej – godło „ZOGÓRZANKA” – za utwór pt. „Posiady nad Gorcami”,

- Marian JAROSZ z Gminnego Centrum Kultury w Krościenku n/Dunajcem – godło „DUNAJEC” – za utwór pt. „Górol od Lachów”.

JĘZYK LITERACKI

w KATEGORII POEZJI

I grupa wiekowa – do 12 lat:

I NAGRODY nie przyznano

II NAGRODA

- **Szymon WĘGRZYN** ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Jana Pawła II w Dąbrowie Tarnowskiej – godło „RUDI” – za wiersze: „Góralskie klimaty”, „Malowana wieś” i „Tarnowska legenda”;

III NAGRODA

- **Zuzanna ZAJĄC** ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. Henryka Sienkiewicza w Krzeszowicach – godło „HARE” – za wiersze: „Chciałabym”, „Spacer po Krakowie” i „Widoki”;

WYRÓŻNIENIA

- **Emilia KURCZEK** ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kluczach – godło „HUGO” – za wiersz „Pani Południa”,

- **Zofia SZYBOWSKA** ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. Henryka Sienkiewicza w Krzeszowicach – godło „Enta Plamka” – za wiersz „Róża, czyli poetka, nie kamień”;

II grupa wiekowa – od 13 do 17 lat:

I NAGRODA

- **Klemens KOPERA** z I Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Myślenicach – godło – „KL” – za wiersze: „Rozmowa Makowskiej natury z człowiekiem”, „Beskidzkie anioły” i „Sen o Krakowie”;

II NAGRODA

- Aleksandra STOŻEK z Zespołu Placówek Oświatowych w Kasince Małej – godło „ŁOLA” – za wiersze: „Wiersz kolorem usłany”, „Witaj” i „Nadejście”;

III NAGRODA

- **Natalia LIBURSKA** z Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Krzeszowicach – godło „Róża” – za wiersze z cyklu „Moje wędrowanie”: „Droga”, „Gra” i „Swojski widok”;

WYRÓŻNIENIE

- **Wiktoria MACIOR** z Publicznej Szkoły Podstawowej im. bł. ks. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Szerzynie – godło „EfetWoman” – za wiersze: „Kościelisko”, „Chwała tym...” i „O Szerzynie, co niegdyś miasteczkiem były”;

III grupa wiekowa – od 18 lat:

I NAGRODY nie przyznano;

II NAGRODA w wysokości 400 zł

- **Aleksandra AUGUSTYN** z Dobrej – godło „DINA” – za wiersze: „Kapliczka u Orkana”, „Krzyż na Potaczkowej” i „Cudowne źródło w Tropiu”;

III NAGRODA w wysokości 300 zł

- **Katarzyna Wiktoria POLAK** z Krakowa – godło „STELLA” – za wiersze: „Ballada o Bronowicach”, „Ballada o Bronowicach 2” i „Ballada o Bronowicach 3”;

WYRÓŻNIENIA w wysokości 120 zł każde

- **Kazimiera JANCZY** z Rąbkowej – godło „Meduza” – za wiersze: „Jej droga krzyżowa”, „Czas oczekiwania” i „Na wiosnę w górach”,

- **Irena Wanda NIEDZIELKO** z Zalasowej – godło „wiklinowa bajka” – za wiersze: „Prom”, „Termalica Nieciecza” i „Malowane...”,

- **Anna PILISZEWSKA** z Wieliczki – godło „SFINKS” – za wiersze: „W Gorzeniu”, „Synagoga Grodzka” i „Wanda”,

- **Antonina SEBESTA** z Myślenic – godło „BOROWIK” – za wiersze: „Małopolski Szlak Architektury Drewnianej”, „Góry a gramatyka” i „Pomnik Katarzyny Smreczyńskiej”,

- **Marek SZCZERBIŃSKI** z Krakowa – godło „CZAPLA STARA” – za wiersz „Dębnicki”,

- **Andrzej ZIOBROWSKI** z Nowej Huty – godło „Pierwotna Epoka” – za wiersze: „Hymn o Wiśle”, „Tarnowskie impresje” i „Małopolanin”.

w KATEGORII PROZY

I grupa wiekowa – do 12 lat:

I NAGRODA

- **Łucja SZYMANOWSKA** z Katolickiej Szkoły Podstawowej Ruchu Światło-Życie im. ks. Franciszka Blachnickiego w Krakowie – godło „Puszek 2101” – za utwór pt. „Tylko w Małopolsce”;

II NAGRODA

- **Anna LUTOSTAŃSKA** ze Szkoły Podstawowej w Okleśnej – godło „ANIA CENTUŚ” – za utwór pt. „Przygoda w Ojcowskim Parku Narodowym”;

III NAGRODA

- **Adam DUDA** ze Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Biertowicach – godło „ADI” – za utwór pt. „Przygoda biertowickiego ogórka”;

WYRÓŻNIENIA

- **Dobrochna DUDEK** ze Szkoły Podstawowej Sióstr Salezjanek im. bł. Laury Vicuna w Krakowie – godło „REMI” – za utwór pt. „Piękno Małopolski utrwalone w języku”,

- **Julia KUMISZCZAK** z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego z Oddziałami Integracyjnymi w Przegini Duchownej – godło „LAWENDA” – za utwór pt. „Legenda o powstaniu Przegini Duchownej”,

- **Zuzanna ZAJĄC** ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. Henryka Sienkiewicza w Krzeszowicach – godło „HARE” – za utwór pt. „Duchy w Czernej”,

- **Cezary ZELEK** ze Szkoły Podstawowej w Tęgoborzu – godło „SOLNY RYCERZ” – za utwór pt. „Legenda o smoku z Wieliczki”

II grupa wiekowa – od 13 do 17 lat:

I NAGRODA

- **Gabriela WILCZEK** z Publicznej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Rajbrocie – godło „EDELWEISS” – za utwór pt. „Życiorys nieoczywisty”;

II NAGRODY

- **Joanna KOZAKA** z I Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Dąbrowie Tarnowskiej – godło „Marek Król Pieczarek” – za utwór pt. „Najdłuższy spacer życia w najkrótszą noc roku”,
- **Maria TYBURSKA** z Katolickiej Szkoły Podstawowej Ruchu Światło-Życie im. ks. Franciszka Blachnickiego w Krakowie – godło „Ukochana przez Boga” – za utwór pt. „Naprawdę było warto”;

III NAGRODY

- **Melania GRZYBACZ** ze Szkoły Podstawowej im. ks. Jana Szczehowicza w Orawce – godło „MUCHOMOREK” – za utwór pt. „Wolorze”,
- **Karolina SŁOMSKA** z Żurowej – godło „Caroline” – za utwór pt. „Zaczarowana łyżka”;

WYRÓŻNIENIA

- **Kamila CHRYPLIWIY** z Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Jana Pawła II w Gorlicach – godło „Krywulka” – za utwór pt. „Strażniczka Pamięci”,
- **Oliwia KASPRZAK** ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Adama Mickiewicza w Krościenku n/Dunajcem – godło „KONICZYNKĄ CZTEROLISTNĄ” – za utwór pt. „Gdzie była Święta Kinga, tam była miłość...”,
- **Aleksandra STOŻEK** z Zespołu Placówek Oświatowych w Kasince Małej – godło „ŁOLA” – za utwór pt. „Odkryć nieodkryte”,
- **Marta ŚMIERCIAK** z Zespołu Szkół nr 1 im. Józefa Piłsudskiego w Limanowej – godło „Śwarno dziopa” – za utwór pt. „Wspomnienia dziadka o ukochanej Małopolsce”;

III grupa wiekowa – od 18 lat:

I NAGRODA w wysokości 650 zł

- **Adam TOMCZYK** z Żabna – godło „Hetman” – za utwór pt. „W kuźni”;

II NAGRODA w wysokości 400 zł

- **Anna PILISZEWSKA** z Wieliczki – godło „SFINKS” – za utwór pt. „Mokry, nietrwały fiolet”;

III NAGRODA w wysokości 300 zł

- **Justyna BEREZOWSKA** z Nowego Sącza – godło „KRAKOWSKI GOŁĄB” – za utwór pt. „Błękitna wstążka Dłubni”;

WYRÓŻNIENIA w wysokości 120 zł każde

- **Aleksandra AUGUSTYN** z Dobrej – godło „DINA” – za utwór pt. „List do Diabła”,
- **Agnieszka BAŃK** z Gorlic – GODŁO „żywokost” – za utwór pt. „Oddech”,

- **Maria FORTUNA-SUDOR** z Krakowa – godło „MAK” – za utwór pt. „Chwile”
- **Marek SZCZERBIŃSKI** z Krakowa – godło „CZAPLA STARA” – za utwór pt. „To było przecież jakby wczoraj...”

Wszyscy nagrodzeni i wyróżnieni otrzymują pamiątkowe dyplomy oraz zestawy nagród i upominków, ufundowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego oraz Organizatora Konkursu – Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu.

Wszystkie nagrodzone i wyróżnione utwory zostaną opublikowane w planowanym przez Organizatora Konkursu na przyszły rok almanachu.

W komentarzu do niniejszego protokołu przewodniczący Jury – **Wojciech Kudyba** napisał: „*Mam wrażenie, że autorzy, przysyłający prace na nasz konkurs, z roku na rok coraz lepiej rozumieją jego formułę. Bo przecież piękno Małopolski tkwi nie tylko w krajobrazie, czy historii, ale przede wszystkim w ludziach: w ich postawach, w tym, w jaki sposób potrafią pracować na rzecz wspólnego dobra. Cieszy fakt, że w czasach, gdy wszystko staje się coraz bardziej jednorazowe i chwilowe, uczestnicy konkursu coraz częściej uznają, że bardzo ważnym dobrem wspólnym jest pamięć zbiorowa – że to ona sprawia, iż jesteśmy sobą jako uczestnicy tej samej wspólnoty. Trudno nie docenić tego, że wiele nadesłanych prac stanowi ważny wkład w dzieło zachowania naszej zbiorowej pamięci.*”

Barbara Paluchowa zapytała: „*Czy można opisać słowem piękno Małopolski? Jej malownicze krajobrazy, z wciąż zmieniającą się wraz z porami roku, niepowtarzalną scenografią? Specyfikę tego regionu tak bogatą w różne odmiany gwary?*” By od razu na te pytania odpowiedzieć: „*W wielu utworach nadesłanych na III konkurs literacki ich autorzy nie tylko trwają w zachwycie nad ziemią, której strzegą góry polskich Karpat, ale podejmują empatyczny wysiłek przeczucia mostów z teraźniejszości w przeszłość, zmierzania się z pojęciem przemijania, które zmieniając i unicestwiając każde życie, jest tajemnicą, fascynującą nie tylko pisarzy i poetów, ale i twórców dzieł malarskich i muzycznych. Przemijanie – ciąg zdarzeń w codzienności naznaczonej pracą, rozmową, modlitwą i troską o najbliższych, jest dominującym tematem każdej twórczości, także i tej.*”

Źródła inspiracji – od niepowtarzalnej rzeźby terenu, w którym rozsiadła się bujna przyroda Małopolski, po ludzkie zmagania z tym co niesie „tu i teraz”, czyli niestabilną rzeczywistością, z niespokojnym światem, pobudzają do pracy twórczej, stąd różnorodność nadesłanych utworów, jakie stworzyła wyobraźnia, refleksyjność i wrażliwość w patrzeniu na świat ich autorów.

Co istotne, sporo utworów niesie nowe formy i treści, a fragmenty niektórych gwarowych prac prozatorskich, zostały muśnięte charakterystycznym humorem”. I za to biorącym udział w II edycji Konkursu Pani Barbara dziękuje.

Monika Kurzeja dodała, że „*opisanie Małopolski językiem gwarowym sprawiło, że stała się ona ciekawsza, barwniejsza, bardziej intrygująca i zachęcająca do odwiedzenia. To właśnie w tej, zaprezentowanej w prozie i poezji, odmianie języka ogólnego, jaką jest dialekt małopolski, mogliśmy odkryć kolory poszczególnych gwar: krakowskiej, lachowskiej, spiskiej, orawskiej, podhalańskiej i wielu innych. To dzięki nim oraz ich fonetycznym, leksykalnym oraz składniowym niuansom uczestnicy Konkursu w barwny sposób opowiedzieli historię małopolskich ziem i zaprezentowali cząstkę swojej tradycji i kultury. Każda z tych gwar mieni się swoistymi cechami, czasem ogólnymi, jak mazurzenie, samogłoski pochylone, labializacja, a innym razem typowymi tylko dla pewnego regionu, jak wygłosowe -f. Czasami ciężko jest odzwierciedlić ten język na piśmie, nie znając zapisu*

fonetycznego. Ważne jest jednak, by go chronić w każdy możliwy sposób, wsłuchiwać się w jego brzmienie, chłonąć, notować i tworzyć teksty, które w tak barwny sposób – słowem – ukazują piękno Małopolski”.

Andrzej Zarych podsumował: „To już trzecia edycja Konkursu Literackiego PIĘKNO MAŁOPOLSKI. Tym samym trzeci raz z zachwytem i zadziwieniem czytałem nadesłane teksty. Autorzy – niekiedy bardzo młodzi – prowadzili mnie swoją wyobraźnią i wrażliwością przez niezwykle aspekty rzeczywistości. Meandrowaliśmy wspólnie po wyjątkowych okolicznościach przyrody, skarbach architektury i dziedzictwa cywilizacji. To jednak w dużej mierze był tylko zewnętrzny sztafaż, bo cenniejsza stawała się subtelna gra na nutach skojarzeń rozbłyskujących w głowie czytelnika, który razem z autorami odkrywał, że najwspanialsze piękno Małopolski jest w duszach jej mieszkańców.

Tworzenie tekstów literackich nie jest zadaniem łatwym. Chociaż – zakładam to z pewną śmiałością – każdy Polak mający więcej niż 8 lat potrafi pisać w swoim ojczystym języku, to nie każdy ma umiejętność odpowiedniego zestawiania słów. W konkursach literackich chodzi właśnie o rozwijanie tej cząstki ludzkich talentów: by słowom nadać odpowiedni szyk i porządek (czasem nieporządek), co ma służyć wyzwaniu człowieczej duszy z oków sztampy i utartych schematów. Wielu Autorów mnie - jako czytelnika – taką właśnie drogą poprowadziło. Wspólnie odkrywaliśmy nie tylko piękno regionu, ale również mieszkających tu ludzi.

Nigdy łatwo nie przychodzi ocenianie prac literackich. Wszak oprócz rzeczy oczywistych, jak gramatyka, składnia, ortografia czy interpunkcja istotna jest wyobraźnia jurora, jego doświadczenia osobiste, gust, a nawet dyspozycja dnia. Dlatego do tekstów trzeba wracać. Kolejna lektura może bowiem przynieść nowe odkrycia lub unicestwić pierwszy zachwyty. To zaś niekiedy jeszcze zmienia dyskusja w gronie jurorów. Dopiero po niej kształtuje się lista laureatów – owoc czasem emocjonalnych rozważań.

Werdykt jurorów, jak niemal każde tego typu orzeczenie, z pewnością nie wszystkich zadowoli. Staraliśmy się jednak ze wszystkich sił i umiejętności, by docenić nawet najskromniejsze przejawy pisarskich talentów. Chcielibyśmy również zachęcić wszystkich Autorów, także i tych, którzy nie odnaleźli swych prac wśród nagrodzonych, by tworzyli dalej. Rozwijajcie swe umiejętności, podlewajcie drzewo wyobraźni i snujcie swoją nić narracji rzeczywistości. Upiękniajcie życie, bo w ten sposób czynicie je lepszym.

Na Wasze prace czekamy w kolejnym Konkursie Literackim PIĘKNO MAŁOPOLSKI. Czasu nie ma wiele – to tylko rok.”

Na tym protokół zakończono i podpisano.

Nowy Sącz, 5 maja 2023 r.
